

SUDSKA KRONIKA: SLUCAJ KRAJISNIK

Author: IWPR

Pise: Goran Jungvirth iz Zagreba (TU Br 398, 15-mar-05)

Na sudjenju Krajisniku, Dragan Djokanovic – pedijatar i bivsi srpski zastupnik u bosanskom parlamentu, a kasnije i clan ratnog predsjedništva bosanskih Srba – svjedocio je na poziv optuzbe.

Krajisnika se, kao bivseg predsjednika skupstine bosanskih Srba i bliskog suradnika najtrazenijeg bjegunca Radovana Karadzica, tereti za genocid, teske povrede Zenevske konvencije, kršenja zakona i obicaja ratovanja i zlocine protiv covjecnosti. Radi se o zlodjelima koja su u prvoj polovini devedesetih pocinjena u bosanskom ratu, i za koje je okrivljeni odbacio svaku odgovornost.

Svjedok je umnogome potvrdio navode tuzilastva o optuzenikovoju velikoj moci i utjecaju medju bosanskim Srbima.

“Politicku elitu bosanskih Srba cinili su [Nikola] Koljevic, [Biljana] Plavsic, Krajisnik i, kao najuticajniji medju njima, [Radovan] Karadzic. A iznad njega je bio [srpski predsjednik Slobodan] Milosevic”, izjavio je Djokanovic pred sudom.

S obzirom na vlastitu poziciju, Krajisnik je – po rijecima svjedoka – svakako bio upoznat sa zlocinima koji su pocinjani u Bosni.

Da bi to ilustrirao, svjedok je govorio o dogadjajima kojima je tokom 1992. osobno prisustvovao u Zvorniku – gradu s do tada vecinskim muslimanskim stanovnistvom, u koji je bio poslan u svojstvu predstavnika ratnih vlasti.

U proljece te godine, tokom prvog mjeseca rata, vecinu zvornickih Muslimana protjerale su srpske oruzane snage i paravojne jedinice. Tuzioci pokusavaju dokazati da je to ucinjeno u svjesnom nastojanju da se citavo podrucje “ocisti” od Muslimana, kako bi se nakon toga uspostavila iskljucivo srpska vlast.

Svjedok je porekao postojanje takvog plana, ali je potvrdio da su se u naznacenom razdoblju u Zvorniku zaista desili masovni zlocini.

“Tamo je bio zaveden teror”, rekao je on. “I neki Srbi su od mene trazili da im pomognem, jer su se paravojne snage, nakon sto su protjerale Muslimane, ustremile na njih.”

Djokanovic je dodao i da je on osobno, na jednom zasjedanju odrzanom iste godine, upozorio lokalne politicare iz Zvornika da ce “svi koji su pocinili [ratne] zlocine biti izvedeni pred lice pravde”, te da su zbog toga na njegov racun bile iznesene ostre kritike.

O napadima kojima je bio ocevidac u Zvorniku – spaljivanju kuca i protjerivanju muslimanskog stanovnistva – svjedok je kasnije govorio i na sastanku sa Krajisnikom i Karadzicem.

“Ljudi su ubijani i protjerivani iz kuca; radilo se o pojavi sirokih razmjera. Ono sto sam vidio bila je potvrda

toga i ja vise nisam sumnjao u price o zlocinima”, kazao je on na sudu.

Djokanovic je rekao i kako je rukovodstvu bosanskih Srba najopcenitije podatke o tadašnjoj situaciji u Zvorniku prenio na sastanku odrzanom u stabu koji se nalazio u skijaskom odmaralistu na Palama.

Tokom unakrsnog ispitivanja napomenuo je, medjutim, da tada nije bio u prilici svojim sugovornicima iznijeti i preciznije podatke o zlocinima. Takodjer je istakao da srpsko rukovodstvo u principu nije imalo prevelik utjecaj na općinske vlasti, pa ni na zvornicke.

U svakom slucaju, politicko rukovodstvo bosanskih Srba – po rijecima svjedoka – nije namjeravalo pociniti nikakva etnicka ciscenja, niti ta podrucja prikljuciti takozvanoj Velikoj Srbiji.

Pored toga, Djokanovic tvrdi i da je deklaracija nezavisnosti, koja je usvojena 1992., predstavljala “provokaciju i izazov” za sve Srbe u Bosni. Po njegovom misljenju, stvarni uzrok rata bilo je nastojanje lidera bosanskih Muslimana, Alije Izetbegovica, da toj republici osigura nezavisnost.

Svjedok je potvrdio i da je u prijepodnevnim satima 14. listopada/oktobra 1991. – kada se ocekivalo da ce hrvatski i muslimanski poslanici usvojiti spomenutu deklaraciju – Krajisnik to svjesno pokusao sprijeciti. Naime, kao predsjednik bosanskog parlamenta, on je iskoristio svoje pravo na prekid zasedanja.

“Potpredsjednik skupstine, Hrvat, sazvaio je novo zasjedanje i deklaracija o nezavisnosti Bosne i Hercegovine je usvojena, sto je i utrlo put ratu”, rekao je Djokanovic.

Nakon sto je doticna deklaracija usvojena, Srbi su osnovali Republiku Srpsku (RS); formirali su i valstiti parlament na cijem se celu nalazio Krajisnik, dok su za predsjednika izabrali Karadzica.

“Sve vladajuće vrhuse zudile su za odvajanjem i razmatrale mogucnost podjele Bosne i Hercegovine”, rekao je Djokanovic Krajisnikovoj braniteljicii Krisi Lukas (Chrissa Loukas).

“Hrvatska je strana zeljela 17 posto [bosanske teritorije]; Izetbegovic je izjavio da kao konstitutivni narod Muslimani ne mogu pristati na manje od 30 psoto, dok je Karadzic tvrdio da, prema katastarskim knjigama, Srbi imaju pravo na 70 posto teritorije.”

Djokanovicevo svjedocenje trebalo bi biti okoncano 18. ozujak/marta. Sudjenjem predsjedava sudac Alfons Ori (Alfons Ori) i ono se nastavlja.

Goran Jungvirth je suradnik IWPR-a iz Zagreba.

Location: [Serbia](#)
[Bosnia and](#)
[Herzegovina](#)

Topic: [Courtside](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/sudska-kronika-slucaj-krajisnik-5>